זולת
לשוויון וזכויות אדם

9 ליולי 2026

לכבוד
שגית אפיק, עו"ד
היועמ"שית לכנסת
hdept@knesset.gov.il

שלום רב,

הנדון: הנדון: פנייה דחופה בעניין חידוש הדיון בהצעת חוק התקשורת (שידורים), התשפ"ו–2026, ומחיקת הוראות ליישום מנגנון היישומון

1. אנו פונים אלייך בדחיפות בעקבות הכוונה להשיב את הדיון בהצעת חוק התקשורת (שידורים), התשפ"ו–2026, מן המליאה לוועדה, לאחר שהונחה לקריאה שנייה ושלישית, וזאת לצורך מחיקה של הוראות החוק הנוגעות להפעלת היישומון הממשלתי (פרק ז' להצעת החוק). לפי הדיווחים, השבת החוק לוועדה באה על רקע התנגדות הסיעות החרדיות להסדרים שנקבעו לעניין הפעלת היישומון.
2. עמדתנו היא כי לא ניתן למחוק מן החוק את פרק ז' העוסק בהפעלת היישומון, מבלי לבצע שינויים רבים ומורכבים בחלקים רבים אחרים בחוק, המקיימים קשרי גומלין הדוקים עם ההסדרים שנקבעו לעניין הפעלת היישומון. הוראות החוק העוסקות בהפעלת היישומון אינן עומדות בפני עצמן, אלא מהוות מנגנון יסוד בחוק שעליו נשען המבנה כולו.
3. כך, בין היתר, הוראות פרק ז' מקיימות קשרי גומלין עם נושאים נוספים בהצעת החוק כגון: הסדרי חובת העברת התכנים על גבי הפלטפורמות; העברת תכני ספורט בעל חשיבות ציבורית; פרסום נתוני צפייה; ביטול עידן פלוס; ויישום הוראות המעבר.
4. מבלי למצות את כלל ההסדרים שיושפעו ממחיקתו של פרק ז', נעמוד על מקצת הסעיפים בהצעת החוק המחייבים דיון מחודש וביצוע תיקונים. סעיפים אלה כוללים שלוש קבוצות מרכזיות:
   א. **סעיפים המחייבים תיקון בשל הקשר הישיר להוראות בדבר הפעלת היישומון:** סעיפים 79, 84–92, 93–94, 98, 102, 104–105, 137, 147, 153, 157 ו־158.
   ב. **סעיפים המחייבים תיקון בשל התלות המבנית בהוראות הנוגעות להפעלת היישומון:** סעיפים 1, 7, 26, 29, 73–78, 83, 97, 99–100, 151–152 ו־154.
   ג. **סעיפים המחייבים בחינה ותיקון בשל שינוי האיזון הכולל של הצעת החוק:** סעיפים 51, 53, 55–56, 58, 60, 66, 68, 106–107, 112–113 ו־145.

   פירוט הזיקה של כל אחד מן הסעיפים לנושא הפעלת היישומון מצורף כנספח לפנייה זו.
5. נוכח האמור, אין לאפשר מצב בו הוועדה תפתח לדיון רק את סעיפי פרק היישומון (פרק ז'), ותותיר על כנם את יתר ההוראות הקשורות לקיומו של המנגנון. מחיקת ההסדרים הנוגעים להפעלת היישומון משנה אפוא את מבנה החוק, את האיזון הפנימי שלו, ואת ההצדקה להסדרים רבים הכלולים בו.
6. לכן, מחיקת הוראותיו של פרק ז' מחייבת פתיחה מחודשת של כלל הסעיפים המושפעים ממנו, במישרין או בעקיפין, ומתן אפשרות לחברי הכנסת ובעלי עניין בדבר לקיים דיון, להגיש הסתייגויות, ולטעון טענות פרוצדורליות, ובכלל זה טענות "נושא חדש", ביחס לתיקונים שיידרשו בעקבות המחיקה.

7. ככל שהחוק יוחזר לוועדה לאחר שהונח לקריאה שנייה ושלישית ולפני תחילת הקריאה השנייה, מדובר בחידוש דיון לאחר הנחה. חידוש זה אינו יכול לשמש דרך עוקפת לביצוע שינוי מבני בהצעת חוק רחבת היקף, מבלי לאפשר לחברי הכנסת לממש את זכויותיהם הפרלמנטריות ביחס לנוסח החדש. דווקא בשלב מאוחר זה של הליך החקיקה, ובפרט לאור רצף הפגמים החקיקה עליהם הצבעת לאורך ההליך, נדרשת הקפדה מוגברת לתקינות ההליך, שקיפות הדיון, זכות ההשתתפות האפקטיבית של חברי הכנסת וזכות ההסתייגות.
8. לפיכך, נבקשך להורות לנציגי הייעוץ המשפטי בוועדה שלא לאשר הליך המתמצה במחיקת הוראותיו של פרק ז', אלא לאחר שיתקיימו התנאים הבאים:
   - יוצג לחברי הוועדה מיפוי מלא של כל הסעיפים המושפעים ממחיקת היישומן.
   - יתקיים דיון ענייני בכל הסעיפים המושפעים מהמחיקה או התיקון של הוראות פרק ז'.
   - תינתן לחברי הכנסת אפשרות להגיש הסתייגויות ביחס לכל סעיף שנפתח או מושפע מן השינוי.
   - תינתן לחברי הכנסת אפשרות לטעון טענות "נושא חדש" ביחס לכל תיקון משלים הנדרש בעקבות מחיקת הוראות פרק ז'.
9. לסיכום, אין לאפשר לקואליציה לשלוף מן החוק את המנגנון הציבורי המרכזי שעליו נשען החוק, ולטעון כי יתר ההסדרים נותרו ללא שינוי. מחיקת ההוראות לעניין הפעלת היישומן משנה את הצעת החוק באופן מהותי. קידום ההצעה לאחר מחיקה כזו ללא פתיחת כלל הסעיפים המושפעים יפגע בתקינות הליך החקיקה, בזכויות חברי הכנסת, וביכולתה של הכנסת לקיים דיון אמיתי ומושכל בנוסח המובא בפניה.
10. נוכח הכוונה לקדם את ההליך בלוחות זמנים דחופים ביותר, נבקש את התערבותך המיידית, עוד בטרם חידוש הדיון בוועדה או לכל המאוחר בפתחו.

בכבוד רב,

רונן ריינגולד, עו"ד
מייצג מכון זולת

עינת עובדיה
מנכ"לית, מכון זולת

נספח: סעיפים המחייבים בחינה מחודשת בעקבות מחיקת היישומון

להלן מיפוי הסעיפים שיושפעו ממחיקת הוראות פרק ז' בנושא הפעלת היישומון, לפי סוג הזיקה המשפטית והמבנית שלהם למנגנון.

	למה זה קשור ליישומון	סעיפים
1. סעיפים המחייבים תיקון בשל הקשר הישיר להפעלת היישומון	אלה סעיפים שמזכירים את היישומון ישירות, מפנים לפרק ז'/סעיף 86, או בנויים על קיומו. מחיקת היישומון מחייבת תיקון מהותי שלהם.	79, 84–92, 93–94, 98, 102, 104–105, 137, 147, 153, 157, 158
2. סעיפים המחייבים תיקון בשל התלות המבנית ביישומון	סעיפים שלא תמיד אומרים "יישומון", אבל מושפעים ממנו דרך הגדרות, נגישות ציבורית, חובת העברה, ספורט, תוכן אסור, והוראות מעבר.	1, 7, 26, 29, 73–78, 83, 97, 99–100, 151–152, 154
3. סעיפים המחייבים בחינה ותיקון בשל שינוי האיזון הכולל של החוק	סעיפים עקיפים יותר, אך מחיקת היישומון משנה את ההצדקה והאיזון של ההסדר כולו: מרשם ספקים, השקעות, נגישות, ערוץ 14, הסדרי שידורים ישנים וביטחון.	51, 53, 55–56, 58, 60, 66, 68, 106–107, 112–113, 145

פירוט סעיפים המחייבים תיקון בשל הקשר הישיר להפעלת היישומון

סעיף 79 – ספורט בעל חשיבות ציבורית: הסעיף מתיר גביית תשלום נוסף על אירוע ספורט בעל חשיבות ציבורית אם התכנים מסופקים באמצעות היישומון. בלי יישומון, כל ההסדר של ספורט ציבורי חינמי/בתשלום משתנה.

סעיפים 84–92 – פרק ז': היישומון: זה לב המנגנון: הפעלת היישומון, שימוש ללא תמורה, אספקת ערוצים פתוחים, מגבלות שבת ותוכן, חובת ספקים להעביר תכנים לרשות, תשלומים, הגנות טכנולוגיות, זכויות יוצרים ואיסור שימוש מסחרי.

סעיפים 93–94 – חובת העברה: חובת ההעברה למנויים בנויה על ערוצים המסופקים ביישומון לפי פרק ז'. אם אין יישומון, צריך לפתוח מחדש מי נכנס לחובת ההעברה, מי מחליט, ומה מנגנון ההפצה החלופי.

סעיף 98 – נתוני צפייה: הסעיף עוסק בפרסום מידע מצרפי על צפייה בערוצים המשודרים ביישומון לפי סעיף 86(א). בלי יישומון, אין בסיס לסעיף כפי שהוא.

סעיף 102 – תחולת החוק על התאגיד, ערוץ הכנסת וגלי צה"ל: הסעיף מחריג אותם מהחוק, אך מחיל עליהם את פרקים ז' וח' במידה מסוימת. אם פרק ז' נמחק, סעיף התחולה חייב להיפתח.

סעיפים 104–105 – ביטול עידן פלוס והוראת שעה: היישומון הוא התחליף הציבורי לעידן פלוס. אי אפשר למחוק את היישומון ולהשאיר ביטול של הפלטפורמה הציבורית החינמית בלי חלופה.

סעיף 137 - תיקון חוק השידור הציבורי: הסעיף משנה את תקציבי התאגיד ורכיבי הספורט. היישומון הוא חלק מהמבנה החדש שמצדיק את שינויי התקציב והנגישות לתכנים ציבוריים וספורט; אם היישומון נמחק, צריך לדון מחדש גם בהצדקה לשינויים אלה.

סעיף 147 - תחילה: כולל מועדי תחילה לפרק ז', לסעיפים 104 ו־137, ולחובת אספקת אירועי ספורט ציבוריים דרך היישומון. מחיקת היישומון מחייבת פתיחה.

סעיפים 153, 157, 158 - הוראות מעבר: הוראות מעבר שמקשרות בין ההסדר הישן להסדר החדש: חובת העברה, ספורט וחזקת רישום במרשם. אם היישומון יוצא, ההסדר המעברי משתנה.

פירוט הסעיפים המחייבים תיקון בשל התלות המבנית בהוראות לעניין הפעלת היישומון

סעיף 1 – הגדרות: מחיקת היישומון מחייבת לפתוח את ההגדרות שמפעילות אותו ואת ההסדרים הנשענים עליו: "ספק תכנים פתוחים", "אירוע ספורט בעל חשיבות ציבורית", "איכות העברה מקובלת" ו"זכות לביצוע פעולות בתכנים."

סעיף 7 – תפקידי הרשות: אחד מתפקידי הרשות הוא הבטחת נגישות הציבור לתכנים בעלי חשיבות ציבורית. היישומון הוא הכלי המרכזי למימוש התפקיד הזה. אם היישומון נמחק, צריך לדון מחדש כיצד הרשות אמורה למלא את התפקיד.

סעיף 26 – תפקידי המועצה: המועצה קובעת את מדיניות הרשות ומפקחת על ביצועה. אם מוחקים כלי מרכזי מפעולת הרשות, צריך לפתוח מחדש את מסגרת הסמכות והמדיניות של המועצה.

סעיף 29 – ועדת המשנה לתחרות: ועדת המשנה מקבלת סמכויות ביחס לערוצים וספורט בעלי חשיבות מסחרית וציבורית. מחיקת היישומון משנה את האיזון בין תחרות, חובת העברה ונגישות ציבורית.

סעיף 73 – העברה ללא תמורה של ערוץ בעל חשיבות מסחרית: הסעיף עוסק בחובת אספקת ערוצים ללא תמורה למפיצים בתשלום. מחיקת היישומון משנה את ההקשר הכולל של חובת ההעברה והנגישות הציבורית לערוצים מרכזיים.

סעיפים 74–78 – הסדרי ספורט: הסעיפים קובעים את מנגנון ההכרזה על מפעלי ואירועי ספורט בעלי חשיבות מסחרית וציבורית ואת חובות ההעברה שלהם. מחיקת היישומון משנה את האיזון בין זכויות מסחריות לבין נגישות הציבור לתכני ספורט.

סעיף 83 – איכות העברה מקובלת: איכות ההעברה המקובלת מופיעה בהסדרי היישומון וחובת ההעברה. אם היישומון נמחק, צריך להגדיר מחדש לאילו מנגנוני הפצה הסעיף חל.

סעיף 97 – תוכן קהילתי: אם מוחקים את היישומון כמנגנון נגישות ציבורי, צריך לבחון מחדש את ההסדרים החלופיים שמבטיחים מקום לתוכן קהילתי וציבורי.

סעיפים 99–100 – תועבה והגנה על קטינים: אם מחיקת היישומון נעשית בגלל טענות על תועבה, תכנים מיניים, תכנים אלימים או הגנה על קטינים, לא ניתן להותיר את הסדרי התוכן הכלליים בלי דיון מחדש.

סעיפים 151–152 – הוראות קיימות והעברת מידע: הסעיפים עוסקים בביטול הוראות קיימות ובהעברת מידע מהמועצה הקיימת לרשות החדשה. אם היישומון נמחק, משתנה ההצדקה לביטול ההסדרים הישנים והיקף המידע שהרשות החדשה צריכה לקבל.

סעיף 154 – הוראת שעה לעניין מספרי אפיקים: אם אין יישומון, סוגיית הבולטות והנראות של ערוצים בממשקי צפייה הופכת חשובה עוד יותר. לכן גם הוראת המעבר על אפיקים צריכה להיפתח מחדש.

פירוט הסעיפים המחייבים בחינה ותיקון בשל שינוי האיזון הכולל של הצעת החוק

סעיף 51 – חובת רישום במרשם ספקי התכנים: היישומון נשען על ספקים רשומים ופתוחים. אם מוחקים אותו, משתנה משמעות הרישום וההצדקה לחובת הרישום.

סעיף 53 – תנאי סף לרישום במרשם: תנאי הסף קובעים מי יכול להיכנס למשטר הרגולטורי החדש. אם היישומון יוצא, צריך לבחון מחדש מי צריך להיות בפנים ולשם מה.

סעיפים 55–56 – ביטול, התליית וניהול המרשם: אם הרישום כבר לא משמש גם כשער כניסה ליישומון ציבורי, צריך לפתוח מחדש את משמעות המרשם, אופן ניהולו והסמכות לבטל או להתלות רישום.

סעיף 58 – פומביות המרשם: אם היישומון נמחק, פומביות המרשם מקבלת משמעות אחרת ביחס לשאלה מי נחשב שחקן ציבורי פתוח ומה זכות הציבור לדעת עליו.

סעיף 60 – חובת השקעה בהפקות מקומיות: מחיקת היישומון משנה את האיזון הכולל של החוק בין הקלות רגולטוריות, חובות השקעה ונגישות ציבורית. לכן יש בסיס לפתוח מחדש גם את חובת ההשקעה.

סעיף 66 – השלמת הפקה מקומית לציבור בישראל: הסעיף עוסק במועד שבו הפקה נחשבת זמינה לציבור בישראל. מחיקת היישומון משנה את מנגנוני ההנגשה לציבור ולכן משפיעה גם על ההכרה בהשקעות.

סעיף 68 – אישור הפקה מקומית בשפה אחרת: אם מוציאים מנגנון ציבורי נגיש כמו היישומון, צריך לפתוח מחדש את שאלת ההנגשה והייצוג של תכנים בשפות שאינן עברית, ערבית, רוסית או אמהרית.

סעיף 106 – תיקון חוק כתוביות ושפת סימנים: מחיקת היישומון משפיעה על נגישות ציבורית לתכנים. לכן יש לפתוח מחדש גם את תיקוני הנגישות, הכתוביות ושפת הסימנים.

סעיף 107 – תיקון חוק הרשות השנייה / ערוץ זעיר: אם מוחקים את המנגנון הציבורי־חינמי ומשאירים את ההטבות לערוץ 14, משתנה האיזון הכולל של החוק. לכן יש לפתוח גם את סעיף ההטבות מחדש.

סעיף 112 – תיקון חוק הבזק: החוק מוחק ומחליף חלקים מהסדרי השידורים הישנים. אם היישומון יוצא, צריך לבדוק מחדש אילו הסדרים ישנים עדיין ניתן לבטל.

סעיף 113 – תיקון חוק בתי משפט לעניינים מינהליים: מחיקת היישומון משנה את סוג והיקף החלטות הרשות והמועצה שיהיו נתונות לביקורת שיפוטית. לכן יש לפתוח מחדש את מסלול העתירות.

סעיף 145 – חוק מניעת פגיעת גוף שידורים זר בביטחון המדינה: ככל שמחיקת היישומון מוצדקת בטענות תוכן, ביטחון או זהות, יש לדרוש דיון מחדש גם בסמכויות כלפי גופי שידור זרים.